

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I WYKONANIA ZADAŃ BUDŻETOWYCH
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W WIEŁOWSI
ZA ROK 2024**

Ośrodek w 2024r. działał w oparciu o następujące podstawowe akty prawne:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej tj./ tj. Dz. U. z 2024r. poz. 1283./
- Rozporządzeniem Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego /Dz. U. 2021 poz.893./
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej /Dz.U.2023, poz.2355 ze zm./
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej /Dz. U. 2021 poz.1296/
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /tj. Dz. U 2023 poz.1426 ze zm/
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / tj. Dz .U. 2023 poz.735 ze zm./
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej /tj. Dz. U 2024 poz.1673./
- Obwieszczenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 listopada 2023r. w sprawie kwot świadczeń pielęgnacyjnych w roku 2024 /M.P z 2023 poz.1224/
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych /tj. Dz. U. 2024 poz.323 ze zm./
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów /Dz. U .z 2024 poz. 246/
- Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych tj. /Dz.U 2023 poz.1340/
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna /D.U. z 2024r. poz.1238/
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką /Dz. U. z 2021r, poz.199./
- Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów /Dz. U. 2023 poz.1993 ze zm./ .
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2011r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego /Dz.U.2011, poz. 395/
- Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego /Dz.U. z 2023 poz. 1341/
- Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 września 2017r. w sprawie sprawozdań rzeczowo – finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów /Dz. U. 2017 poz. 1812/.
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy /Dz. U. z 2012r. poz. 250 ze zm/.
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. kodeks rodzinny i opiekuńczy /tj. Dz. U. 2020 poz. 1359/.

- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. kodeks postępowania administracyjnego /Dz. U. z 2024 poz. 572. /
- Ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego /tj. Dz. U. 2022 poz. 2039 ze zm./
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych /Dz. U. z 2023 poz. 1335/
- Rozporządzenie Ministra Transportu, budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczeń o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzania wywiadu /Dz. U. 2013 poz. 589ze zm./
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne /tj. Dz. U. 2024 poz.266 ze zm../
- Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 kwietnia 2020r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego z 16 kwietnia 2021 /M.P. 2021 poz. 393/
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tj. Dz. U. 2024 poz.1465 ze zm./
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych /tj. Dz. U. 2024 poz. 146 ze zm/
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci / Dz. U. 2023 poz. 810 ze zm./
- Obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 lipca 2022r w sprawie wysokości dochodu za 2021r z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.
- Ustawa z 5 grudnia 2014 r o Karcie Dużej Rodziny / Dz. U. z 2023 poz. 2424 /
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ za Życiem”/ Dz.U z 2020 poz.1329 ze zm/
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 oraz w 2024 w związku z sytuacją na rynku gazu /Dz.U.2024 poz.303 ze zm/
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym /Dz. U. 2024r. poz. 953/
- Ustawa z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw e celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego /Dz.U. 2024r. poz. 859 ze zm./

Art.2.1 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

2. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Art.3. 1 Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

2. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art.2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

3. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinna być odpowiednia do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

4. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Art.4 Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Art.11.1 W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

2. Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwanie szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych lub prac społecznie użytecznych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

3. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczeń z pomocy społecznej należy uwzględnić sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenie lub korzystającej ze świadczeń.

Terenem działania Ośrodka obejmuje 12 sołectw. Do wykonywania zadań obecnie zatrudnionych jest trzech pracowników socjalnych, asystent rodziny, opiekun w ośrodku pomocy społecznej (dział pomocy społecznej) inspektor w dziale świadczeń rodzinnych, inspektor w dziale funduszu alimentacyjnego oraz dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz inspektor do obsługi Kart Dużej Rodziny, refundacja podatku Vat, kancelaria, karta seniora, dodatek osłonowy , bon energetyczny oraz kierownik ośrodka i sprzątaczką.

Siedzibą Ośrodka Pomocy Społecznej są pomieszczenia na I i II piętrze, w skrzydle budynku, którego Zarządcą jest Urząd Gminy w Wielowski.

W ramach zadań ustawowych wykonujemy zadania zlecone i zadania własne. Wiąże się to ściśle z przyznawanymi środkami na zadania zlecone z budżetu wojewódzkiego oraz zadania własne dotowane i zadania własne z budżetu gminy.

Łączny budżet przyznany w 2024r. dla ośrodka pomocy społecznej w Wielowski wyniósł:

4 214 329,79 zł, wykonanie: **3 847 041,63 zł** w tym zadania zlecone: **1 715 381,45 zł** zadania własne wojewody: **208 123, 66 zł**, zadania własne gmina : **1 923 536,52 zł**

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 15a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 16) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 18) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy utrzymywanie i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników zespołu do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w centrum usług społecznych.

2. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 2a) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 3b) przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki;
- 8) zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Świadczenia z pomocy społecznej

Świadczeniami z pomocy społecznej są; zasiłki i usługi.

1) świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- f) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- g) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2) świadczenia niepieniężne:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenia społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie treningowe lub wspomagane,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego,

p) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym lub wspomagany, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Przyznawanie pomocy finansowej wynika głównie z ustawy o pomocy społecznej, gdzie spełnione muszą być dwa warunki łącznie:

Zgodnie z art. 7. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy domowej;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) (uchylony)
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z art. 8. 1. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem art. 40, art. 41, art. 53a i art. 91, przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
 - 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
 - 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2–15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

I. POMOC SPOŁECZNA

1. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH

Zasilek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

2. Zasilek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 130 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie;
- 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
3. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie.
4. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje.

Pomocą objętych było **20 osób**(w tym os. samotne: 15, w rodzinie :5 osób)na łączną kwotę: **155 938,43 zł.**

Odprowadzono składkę zdrowotną za **16 osób** na kwotę: **12 175,99 zł.**

2.Zasiłki okresowe

1.Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

2. Zasiłek okresowy ustala się:

- a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- b) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

3. Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

- 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

4. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Pomocy finansowej udzielono **18 osobom i rodzinom** na łączną kwotę: **28 690,84 zł.**

Tytułem bezrobocia przyznano zasiłki okresowe dla 13 osób, 4 osobom tytułem długotrwałej choroby oraz 2 osobom tytułem niepełnosprawności

3.Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe.

Z zasiłków celowych i celowych specjalnych skorzystało **18** osób i rodzin na kwotę: **17 612,82 zł.** w tym z zasiłków celowych specjalnych **4** osoby na kwotę **2176 zł** , **oraz** zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego 1 rodzina na kwotę **5000 zł**

Zasiłki przyznawane są uznaniowo, w zależności od posiadanych środków i potrzeb podopiecznych. W większości realizacja jest miesięczna lub wg potrzeb zgłaszanych przez podopiecznych. W ramach wypłaty zasiłków celowych pokryto koszty dofinansowania do zakupu opału, leków czy bieżących rachunków tj. prądu , wody.

Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizował w 2024 r poniższych form ze względu na brak wniosków:

- Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców
- wynagrodzenia należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

2.REALIZACJA ŚWIADCZEŃ NIEPIENIĘŻNYCH

1.Dożywianie dzieci w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu „

W ramach ciepłego posiłku udzielana jest pomoc dzieciom w okresie nauki szkolnej w 3 szkołach; podstawowych i w 2 przedszkolach. Opłacamy koszty wyżywienia dzieci z terenu naszej Gminy uczące się w Zespole Szkół Specjalnych w Pyskowicach. Decyzje wydawane są na okresy od stycznia do czerwca oraz od września do grudnia danego roku.

Pomocą programu rządowego objęto **21** osób(11 dzieci i 10osób dorosłych) na kwotę: **18 864 zł.(z tego środki własne:7 545,60 zł, dotacja: 11 318,40zł)**

Moduł I kwota: 7 264zł (w tym wojewoda: 4 358.40 zł., Gmina: 2 905.60 zł) 11 dzieci

Dzieci w wieku przedszkolnym (posiłek)	1 osoba na kwotę;	240 zł.
Dzieci w wieku szkolnym i ponadpodstawowym (posiłek)	10 osób na kwotę;	7 024 zł.

Moduł II kwota: 11 600 zł (w tym wojewoda 6 960 zł, gmina 4 640 zł)

Osoby dorosłe w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności 10 osób starszych.

2.Uslugi opiekuńcze

Zatrudniona jest w Ośrodku Pomocy Społecznej opiekunka w pełnym wymiarze godzin (1 etat) która świadczyła usługi opiekuńcze dla **16** osób z terenu gminy. Łącznie w roku 2024 udzielono 849 godzin usług. Kwota wpłat za usługi opiekuńcze od podopiecznych wynosiła: **16 331,40 zł**, kwota świadczenia dofinansowania z ops **9 138,60 zł** łączna wartość usług **25 470,00 zł** . W roku 2024 zatrudniono na umowę zlecenie opiekunkę świadczącą usługi opiekuńcze 140 godzin na kwotę: **5 600 zł.**

5.Skierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.

Gmina ponosi koszty pobytu swoich mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej w tym w Wiśniczach, Woli Czaryskiej, Drużykowie, Korfantowie Nowinach. W roku 2024 Ośrodek skierował do DPS-u i zostały przyjęte 2 nowe osoby, i 2 osoby zmarły w DPS.

W 2024r. było 16 pensjonariuszy, których koszt pobytu finansowany ze środków Gminy wyniósł 719 601,59 zł. Podopieczny w ramach własnych środków ponosi koszt w wysokości 70% swoich dochodów, różnicę pokrywa Gmina w przypadku gdy brak jest osób najbliższych zobowiązanych do alimentacji i które są w stanie pokrywać w części lub w całości tę różnicę.

6.Praca socjalna

Pracą socjalną łącznie objęto w 2024 roku 72 rodzin, o liczbie osób w rodzinach 96, podpisano 4 kontrakty socjalne (łącznie część Ai B).

7.Schronienie

Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2024 opłacił schronienie dla 1 osoby bezdomnej w schronisku dla osób bezdomnych na kwotę : 9 236,09 zł

Zrealizowano 3 projekty socjalne :

1. „Wakacje wariacje”
- 2.” Gminny dzień seniora”
3. „List do świętego Mikołaja”

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 nie realizował poniższych świadczeń niepieniężnych ze względu na brak wniosków:

- Bilet kredytowy
- Pogrzeb
- Składki na ubezpieczenie społeczne
- Pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie
- Poradnictwo specjalistyczne
- Interwencja kryzysowa
- Niezbędne ubranie
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze
- Mieszkanie treningowe i wspomagane
- Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym lub wspomagany.

Głównymi powodami przyznania pomocy w 2024 było:

- ubóstwo	24 osoby, o liczbie osób w rodzinie	49
- bezdomność	1 osoba, o liczbie osób w rodzinie	1
- potrzeba ochrony macierzyństwa	6 rodzin, o liczbie osób w rodzinie	26
w tym: wielodzietność:	1 rodzina, o liczbie osób w rodzinie	5
- bezrobocie	16 rodzin, o liczbie osób w rodzinie	37
- niepełnosprawność	21 rodzin o liczbie osób w rodzinie	33
- długotrwała lub ciężka choroba	42 rodzin, o liczbie osób w rodzinie	63
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	32 rodzin, o liczbie osób w rodzinie	59
w tym:		
▪ rodziny niepełne	1 rodzina	

▪ rodziny wielodzietne	2 rodziny
- przemoc w rodzinie	0 rodzin
- alkoholizm	5 rodziny

Rządowy program „Opieka wytchnieniowa „W ramach w/w programu objętych pomocą było 3 opiekunów dzieci i osób dorosłych niepełnosprawnych .Opiekun osoby niepełnosprawnej przyznane miał 240 godzin opieki wytchnieniowej. Łącznie wypracowano 720 godzin opieki wytchnieniowej przez 3osoby zatrudnione na umowę zlecenie świadczących usługi opieki wytchnieniowej. Koszt 1 godziny usług opieki wytchnieniowej wynosił 50 zł. Całkowity koszt usług opieki wytchnieniowej wynosił: **35 984,57 zł +720 koszt obsługi, całość kosztów : 36 704,57 zł**

PIECZA

Ośrodek pomocy społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa określa:

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

W ramach tej ustawy zatrudniony jest asystent rodziny na 1 etat w pełnym wymiarze godzin. Prowadzi **10** rodzin (w tym 5 rodzin zobowiązanych przez Sąd Rodzinny) zagrożonych, niewydolnych wychowawczo, mających problemy z wychowywaniem dzieci. Z 3 rodzinami zakończono w roku 2024 współpracę.

W 2024r. umieszczonych łącznie było **9** dzieci, Ośrodek poniósł wydatki w wysokości **77 387,69** były to jedynie koszty na opiekę i wychowanie w pieczy zastępczej i w ośrodku opiekuńczo - wychowawczym. Zgodnie z zapisem ustawy było to 10% ,30% i 50% kosztów związanych z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

ZADANIA ZLECONE

KARTA DUŻEJ RODZINY

Zadanie wynika z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2014 o karcie dużej rodziny ,Ośrodek przyjmuje wnioski i wydaje Karty Dużej Rodziny. Z tej formy pomocy skorzystało **17** rodzin łącznie wydano **47** druków Kart Dużej Rodziny kwota; **301,00 zł.**

DODATKI MIESZKANIOWE

Ośrodek prowadzi również obsługę dodatków mieszkaniowych.

Jest to pomoc dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętne wynagrodzenie w roku 2024 wynosi **7 155,48 zł**

Dochód przypadający na 1 członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

1. jednoosobowym - 40 % czyli tj. 2 862,19 zł
2. wieloosobowym - 30 % czyli tj. 2 146,64 zł
3. Kolejnym warunkiem, który należy spełnić, jest powierzchnia normatywna lokalu mieszkalnego, która w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

35m ²	-	dla 1 osoby
40m ²	-	dla 2 osób
45m ²	-	dla 3 osób
55m ²	-	dla 4 osób
65m ²	-	dla 5 osób
70m ²	-	dla 6 osób

Dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię lokalu o 5m².

Dodatek mieszkaniowy przysługuje także w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza normatywną powierzchnię lokalu ale nie więcej niż o:

1. 30% albo
2. 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Decyzja przyznająca dodatek mieszkaniowy obejmuje okres 6 miesięcy.

Z tej formy pomocy skorzystało: **21** rodzin na łączną kwotę: **66 406,32 zł**.

DODATEK ENERGETYCZNY

Zadaniem gminy jest przyznawanie dodatku energetycznego, wynikającego z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne /Dz. U. 2021 poz.716 ze zm./ Realizacja wypłaty dodatku energetycznego zawarta jest w Obwieszczeniu Ministra Energii z dnia 26 kwietnia 2021r./ M.P. 2021 poz.393./

Dodatek energetyczny przysługuje osobie lub rodzinie pod warunkiem przyznania dodatku mieszkaniowego. Osoba musi się wykazać aktualną decyzją o przyznaniu dodatku mieszkaniowego oraz umową z zakładem przesyłającym energię elektryczną.

Dodatek przyznawany jest na okres przyznanej decyzji dodatku mieszkaniowego.

Dla osoby samotnej miesięczny dodatek energetyczny wynosi; od maja 2021r. **12,09 zł**.

Dla 2 do 4 osób w rodzinie dodatek energetyczny wynosi; od maja 2021r. **16,79 zł**.

Dla 5 i więcej osób w rodzinie dodatek energetyczny wynosi; od maja 2021r. **20,15 zł**.

Z tej formy pomocy skorzystało **0** osób i rodzin na kwotę **0 zł**. (**dodatek w roku 2024 został wstrzymany**).

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

Powyższa ustawa wprowadziła zasady przyznawania i wypłacania świadczeń, które zostały podzielone na trzy grupy:

1. zasiłek rodzinny wraz z przysługującymi do niego dodatkami
2. świadczenia opiekuńcze / zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne/.
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka
4. Wypłata świadczenia rodzicielskiego przez okres 52 tygodni/.

Zasiłek rodzinny jest podstawową formą wsparcia. Ma on na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: **674 zł.** Jeśli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne kwota ta nie może przekroczyć **764 zł.** W przypadku gdy rodzina utrzymuje się z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że miesięczny dochód z jednego hektara przeliczeniowego wynosił **462,42zł.** od listopada 2024r. **454,25 zł.** Dochód uprawniający do otrzymania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka „becik” to kwota **1.922 zł.** na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku rodzinnego wynosi:

- na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia - **95 zł.**
- na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia - **124 zł.**
- na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia - **135 zł.**

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka; świadczenie jednorazowe w wysokości: 1.000 zł.
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego: 400 zł. miesięcznie
- samotnego wychowywania dziecka 193 zł. miesięcznie lub 386 zł. miesięcznie w przypadku dziecka niepełnosprawnego / 193 zł. + 80 zł. i 370 zł. + 160
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: 90 zł. miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia 110 zł. miesięcznie na dziecko w wieku 6-24 lata
- rozpoczęcia roku szkolnego 100 zł. jednorazowo
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 69 zł. lub 113 zł. miesięcznie
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 95 zł. miesięcznie na trzecie i każde kolejne dziecko
- świadczenie rodzicielskie przyznawane na 52 tygodnie w wysokości 1000 zł. miesięcznie.

Z tej formy pomocy skorzystało **8** kobiet na kwotę **79 447,20 zł. + 390 zł koszt obsługi**

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przyznawany jest na okres zasiłkowy, który trwa od 1 listopada 2023r. do 31 października 2024r. dochody z 2022r. i od 1 listopada 2024r. do 31 października 2025r. brane są pod uwagę dochody z 2023r.

Do świadczeń opiekuńczych zalicza się: świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek pielęgnacyjny.

1. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym. Jego wysokość to **2 988 zł.**- świadczenie to w 2024 przyznano dla **21 osób** o łącznej kwocie **788 832,00 zł**

2. Zasiłek pielęgnacyjny skierowany jest do osób niepełnosprawnych, osób z orzecznym stopniem niepełnosprawności oraz starszych, które ukończyły 75 rok życia.

Zasiłek pielęgnacyjny jest jedyną formą pomocy, która przysługuje osobom nie spełniającym kryterium dochodowego. Jego wysokość wynosi: **215,84 zł** - świadczenie to w 2024 przyznano dla **120 osób** na łączną kwotę **288 578,00 zł**

W okresie od 1 stycznia 2024r. do 31 grudnia 2024r. z form pomocy wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało 185 osób na kwotę **1 314 800,26 zł**,

Osobom, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne opłaca się składkę na ubezpieczenie społeczne- **9 osób** na kwotę **99 119,48 zł**

Odprowadzana jest również składka na ubezpieczenie zdrowotne od **5 osób** na kwotę; **15 638,96 zł**

„ **Za Życiem**” jest to jednorazowe świadczenie wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ **Za Życiem**”. Z jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu , które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu -w roku 2024 nie przyznano brak wniosków.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ośrodek realizuje również ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tym tytułem wypłacono w 2024r. 5 rodzinom świadczenia, są rozliczone w rozdziale świadczenia rodzinne była to kwota **44 160,00 zł**. Obecnie kryterium dochodowe dla osób uprawnionych do alimentów wynosi: **1 209 zł.** na osobę w rodzinie.

REFUNDACJA PODATKU VAT

Refundacja podatku Vat to program rządowy trwający od 01.01.2023 do 30.06.2024r. Refundacja podatku Vat przysługuje gospodarstwu domowemu, którego przeciętny dochód nie przekracza 2100 zł w gospodarstwie jednorodzinnym, 1500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Z tej formy pomocy skorzystało **17 rodzin** na kwotę **17 341,78 zł**

DODATEK OSŁONOWY

Dodatek osłonowy był programem rządowym za okres od 01.01.2024 do 30.06.2024r. Dodatek osłonowy przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętny dochód nie przekroczył 2100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym, 1500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Z tej formy pomocy skorzystało **175 rodzin** na kwotę **67.966,34 zł**.

BON ENERGETYCZNY

Bon energetyczny był programem rządowym za okres od 01.07.2024 do 31.12.2024r. Bon energetyczny przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętny dochód nie przekroczył

2500,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym, 1700,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Z tej formy pomocy skorzystało **211** rodzin na kwotę **86.155,38 zł**.

PODSUMOWANIE :

Na przestrzeni ostatniego roku zanotowano zmiany w zakresie występowania dysfunkcji w środowiskach, które miały tendencje głównie malejące we wszystkich grupach. Wpływ na spadek dysfunkcji w rodzinach głównie był spowodowany wzrostem wynagrodzeń gdzie ośrodek zanotował spadek osób ubiegających się w tutejszym ośrodku o pomoc. Problemem, który od lat nasila się sukcesywnie to starzejące się społeczeństwo brak osób młodych zobowiązanych do opieki nad rodzicami lub dziadkami. Rozluźnienie więzi rodzinnych lub ich brak spowodowały, że pozostały osoby starsze i w podeszłym wieku, które wymagają opieki i pomocy osób drugih, a zostały pozostawione przez swoje rodziny (dzieci, wnuki) same sobie. Kierowanie i umieszczanie ich w DPS nie rozwiązuje obecnie problemu, jest ostatecznością dla osoby kierowanej. Wzrastające koszty Gminy związane z umieszczeniem w DPS oraz ograniczona liczba miejsc nie pozwalają na jedynie takie rozwiązanie obecnie problemu. Coraz częściej pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną związaną z funkcjonowaniem osób starszych. Zatrudniona opiekunka w Ośrodku Pomocy Społecznej gdzie jest taka możliwość pozostania osoby starszej w środowisku udziela, wsparcia w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania celem pomocy rodzinie. Ośrodek Pomocy Społecznej w zeszłym roku objął pomocą w formie usług opiekuńczych 16 osób starszych. Owe usługi opiekuńcze cieszą się dużym zainteresowaniem głównie osób starszych, schorowanych, które wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Z analizy danych ośrodka wynika, iż, zwiększają się problemy wychowawcze i rodzinne, co powoduje coraz większą liczbę rodzin zarówno niewydolnych wychowawczo jak i nie spełniających podstawowych zadań, jako rodzica i rodziny. Nasilają się konflikty i nieporozumienia w rodzinie często kończące się założeniem procedury NK.

W celu rozwijania kompleksowego i sprawnego systemu jak i prawidłowego funkcjonowania i realizowania zadań ośrodek pomocy społecznej uważa za potrzebne w szczególności:

- zwiększenia środków na wynagrodzenia dla pracowników ze względu na niskie płace, nieznacznie przekraczające najniższe wynagrodzenie krajowe. Ze względu na deficyt wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy „ podkupywanie „ pracowników przez ośrodki ościenne zwraca się szczególną uwagę na zwiększenie wynagrodzeń pracowników i zatrzymanie wykwalifikowanej kadry w obecnym stanie.
- zatrudnienie w wymiarze ¼ kadrowej która będzie prowadziła dokumentację pracowników OPS, obecnie wykonuje to kierownik lecz ze względu na zlecenie coraz to nowych zadań nie jest w stanie dalej sam prowadzić w/w zadania.
- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach kadry ośrodka,
- możliwości rozważenia, utworzenia środowiskowego systemu wsparcia dla osób starszych
- zwiększenie środków finansowych na projekty socjalne w ramach których będzie można organizować działania dla rodzin, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych.